

ADRIANA BITTEL

NUME DECORURI PERSONAJE

Tatăl meu îi spunea lui "6 Martie" Elisabeta, iar eu n-am putut să-i spun nici lui Gheorghiu Dej nici lui Kogălniceanu decât Șase martie. O asemenea frază nu poate fi înțeleasă decât de cei cu cetățenie bucureșteană de mai multe generații, cei pentru care Pache-Republicii-Ferdinand reprezintă bunic, tată (mamă), copil al unei istorii crude, un caldarîm pe care s-au perindat pașii plimbărilor duminicale, tropăitul bocancilor soldățești, talazul manifestațiilor populare, trăsuri cu "la bulivar birjar" și frânele scrîșnite la stopuri ale Daciilor și Trabanturilor, ale troleurilor burtoase și greoaie cărora le "sare ștanga" cu bufnitură și scînteii, tocmai la orele de vîrf, pe ploaie.

Mă trezesc uneori explicînd o adresă cu "pe Cheiul Gîrlei" sau "pe Splai", folosind repere fantomatice (la Brîncovenesc, la Văcărești, la Operetă) sau ascultînd derutată și fără să am reprezentare, reperele noi - lîngă Coleus, vizavi de Delta Design; în blocul cu Topaz, la liceul Cervantes.

Ochiul a avut timp să se deprindă, în aproape trei ani, cu vitrinele consignațiilor și buticurilor - toate la fel, etalînd mărfuri de bazar sau luate după închiderea sezonului din stocurile nevandabile ale Occidentului; mai tresare doar la prețuri (am văzut un lavoar destul de obișnuit care costa aproape un milion de lei), la firme (pe Galați - "Reparații imposibile") și la scenografia excepțională a unor încăperi întrezărite din stradă (pe Calderon fostă Sahia, o prăvălie apicolă expune, savant luminate în clar-obscur, toate nuanțele și transparențele de galben cu etichete scrise caligrafic de mînă și sugerînd arome suave - salcîm, tei, iasomie, soc, flori de cîmp...)

Cu decorul te obișnuiești, înregistrezi schimbările care nu afectează decât, uneori, simțul estetic, nu și psihologia. Mai dificil e să te deprinzi cu noua figurație apărută pe scena bucureșteană, categorii față de care nu poți fi numai spectator. Sfidătorii agresivi, acoperindu-și jegul cu haine tipătoare, cu teancurile de mii la vedere și limbajul trivial dominînd rumoarea străzii. A lor e lumea, ei fac regulile, legile sînt pentru fraieri. Bătrînii așteptînd umiliți la colțurile magazinelor cu alimente ca să-și dea seama cineva că ei au nevoie vitală de ajutor. Copiii străzii, tot mai mulți, cu cît se agită mai tare problema lor. Nebunii vorbind singuri, răcnind bizare monologuri, bețivii adormiți pe trotuar în bălți de urină și vomă, femei spectaculoase colindînd magazinele de lux și plătind fără să clipească leafa pe un trimestru a unui profesor pentru te miri ce

rochie sau podoabă. Tineri oameni de afaceri cu aer prosper, trîntind portiera mașinii străine, cu geanta diplomat în mînă și radiotel-ul la brîu. Rokeri cu cercei, domni în vîrstă care vin din Piața Amzei cu o lămîie și două ouă în sacoșa transparentă, chinezi în grupuri, basarabeni care vînd cuie, papuci purtați și icre negre - ce n-a văzut Bucureștiul de cînd e el - și nici n-a auzit ce-am auzit eu în stația de metrou de la Aviatori (peron pe stînga), unde o femeie cu aspect de moașă comunală îi spunea alteia, care îi ceruse vești despre copiii ei: "Băiatu, dă-l dracu' de prostu' dracu, e cu aștia care vrea să aducă moșierii și bogătanii înapoi să ia oamenilor pămîntul care ne-a dat Iliescu, d-aia l-am ținut la carte și m-am chinuit numai io știu cum, nici nu mai vreau să vorbesc cu el, pentru mine e ca mort, doamne iartă-mă! Fata e bine, în Canada, de ea-s tare mulțumită, are serviciu bun, la o ciupercărie, tot la trei luni îmi trimite 10-15 dolari să-i strîng - în cîțiva ani pot să mă duc s-o văd".

Era aglomerație mare și, cînd metroul a venit în sfîrșit, cele două femei s-au înghesuit și au intrat în vagon. Eu am rămas să aștept alt tren, mai liber, spre Unirii.

